

GGD
Amsterdam

Gezondheid in Beeld 19- t/m 64-jarigen

Factsheet Amsterdamse Gezondheidsmonitor 2018

In het kort...

Bijna 8 op de 10 Amsterdammers van 19 t/m 64 jaar voelen zich gezond, net als in voorgaande jaren. Ook voor andere gezondheidsthema's zijn er in 2018 niet of nauwelijks veranderingen ten opzichte van eerdere jaren. De cijfers laten zien dat er in Amsterdam aanzienlijke gezondheidsverschillen zijn naar leeftijd, herkomst en sociaaleconomische status.

Amsterdamse Gezondheidsmonitor 2018

De gegevens in deze factsheet zijn afkomstig uit de Amsterdamse Gezondheidsmonitor 2018 (AGM), de gezondheidsenquête van de GGD Amsterdam. De AGM brengt de gezondheid van Amsterdammers in beeld om de gemeente te ondersteunen bij het volksgezondheidsbeleid. AGM 2018 was een tussentijdse meting waaraan 635 Amsterdammers van 19 t/m 64 jaar meededen (respons 21%). De steekproef werd getrokken uit het bevolkingsregister. De gegevens zijn gewogen naar de bevolkingsopbouw voor geslacht, leeftijd en herkomst. Verschillen tussen groepen en trends zijn statistisch getoetst.

Sociaaleconomische status (SES)

Als indicator voor sociaaleconomische status werden statusscores uit 2017 gebruikt. Het Sociaal Cultureel Planbureau heeft deze scores berekend uit wijkenmerken, zoals opleidingsniveau, inkomen en arbeidsmarktpositie. De steekproef werd verrijkt met deze statusscores en in tertielen (laag, gemiddeld, hoog) ingedeeld.

Gezondheid en functioneren

78% ervaart een (zeer) goede gezondheid

19- t/m 34-jarigen (85%) ervaren hun gezondheid vaker als (zeer) goed dan 35-64 jarigen (73%).

Amsterdammers van niet-westerse herkomst (64%) en inwoners van lage SES-wijken (70%) beoordelen hun gezondheid minder vaak als (zeer) goed dan de gemiddelde Amsterdammer.

Zorg en hulp

9% verleent mantelzorg

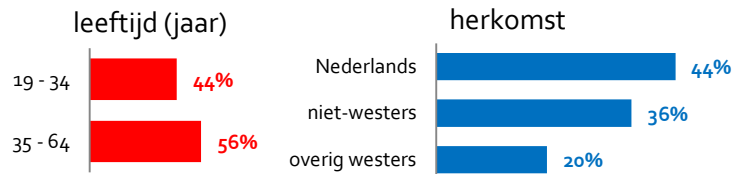
Sinds 2012 is het percentage mantelzorgers niet veranderd.

Vrouwen (12%) verlenen vaker mantelzorg dan mannen 35- t/m 64-jarigen (12%) vaker dan 19- t/m 34-jarigen

Demografie

592.097 inwoners 19 t/m 64 jaar op 1-1-2018 (bron: OIS)

16% van de inwoners heeft 1 of meer beperkingen bij gehoor, zicht of mobiliteit

Inwoners van wijken met een lage (24%) of gemiddelde SES (17%) ervaren vaker een beperking dan inwoners van hoge SES-wijken (8%).

29% van de inwoners rapporteert een langdurige ziekte of aandoening

35- t/m 64-jarigen hebben vaker een ziekte of aandoening (40%) dan 19- t/m 34-jarigen (16%).

overgewicht
(incl. obesitas)

obesitas

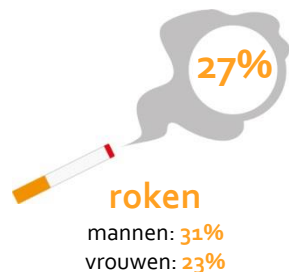
Overgewicht komt vaker voor bij inwoners van niet-westerse herkomst (61%) en in lage SES-wijken (60%). Ook hebben zij vaker **obesitas** (25% / 22%) dan gemiddeld (12%).

Genotmiddelengebruik

14% is zware drinker
8% drinkt overmatig

Na 2008 is het **overmatig alcoholgebruik** gedaald. Het percentage **zware drinkers** daalde tussen 2008 en 2012 en is daarna gelijk gebleven.

Sinds 2008 is het percentage **rokers** gelijk gebleven.

harddrugsgebruik
laatste jaar: **15%**

cannabisgebruik
laatste jaar: **23%**

Amsterdammers met een overig westerse herkomst gebruiken het vaakst cannabis (**35%**).

Na een stijging tussen 2012 en 2016 lijkt het **gebruik van cannabis en harddrugs** gestabiliseerd.

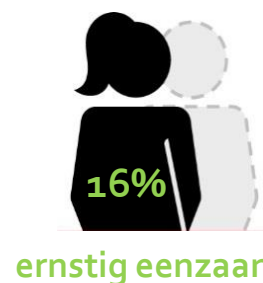
Psychosociale gezondheid

ernstige psychische klachten

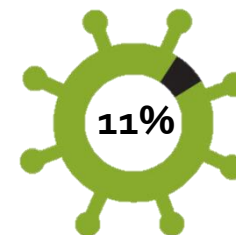
Amsterdammers van niet-westerse herkomst hebben vaker **ernstige psychische klachten** (**17%**) dan gemiddeld (**10%**).

Eén op de vier inwoners van niet-Nederlandse herkomst (**24%**) voelt zich **ernstig eenzaam**. Ook komt eenzaamheid vaak voor in wijken met een lage of gemiddelde SES (**19%**).

ernstig eenzaam

weinig regie over eigen leven

Inwoners van niet-westerse herkomst (**20%**) en lage SES-wijken ervaren vaker een **lage regie** (**16%**) dan gemiddeld (**11%**).

Leefomgeving

ernstige geluidshinder wegverkeer

≤ 50 km/u

> 50 km/u

ernstige geluidshinder vliegverkeer

12% van de inwoners van hoge SES-wijken ervaart ernstige geluidshinder van vliegverkeer, tegenover **5%** uit andere wijken.

ernstige geluidshinder brommers en scooters
19%

	totaal	leeftijd			geslacht		herkomst			SESwijk ¹			trend							
	19-64	19-34	35-64		man	vrouw	Nederlands	niet-westers	overig westers	laag	midden	hoog		2008	2012	2016	2018			
aantal respondenten (n)	635	260	375		270	365	359	152	124	182	231	222		3.781	5.113	4.013	635 ²			
Gezondheid en functioneren																				
ervaren gezondheid (zeer) goed	78	85	73	*	79	77	87	64	86	*	70	81	85	*	-	79	79	78		
langdurige ziekte of aandoening	29	16	40	*	29	30	26	35	27		33	32	23		-	-	27	29		
lichamelijke beperking	16	8	22	*	16	17	8	32	8	*	24	17	8	*	-	13	11	16		
overgewicht (incl. obesitas)	39	30	46	*	42	36	28	61	28	*	60	31	27	*	38	37	37	39		
obesitas	12	7	15	*	10	13	5	25	4	*	22	10	3	*	9	10	11	12		
Psychosociale gezondheid																				
ernstige psychische klachten	10	11	9		9	11	6	17	7	*	11	11	8		7	8	8	10	*	
ernstig eenzaam	16	17	15		19	13	6	24	24	*	19	19	9	*	9	11	13	16	*	
weinig regie	11	6	14	*	12	9	6	20	6	*	16	9	8	*	-	9	9	11		
Zorg en hulp																				
mantelzorger ³	9	5	12	*	6	12	*	9	13	4	*	7	11	9	-	9	9	9		
Genotmiddelengebruik																				
roker	27	31	24		31	23	*	26	25	34		23	29	29	29	30	29	27		
overmatige drinker ⁴	8	8	8		8	8		11	5	6	*	6	10	7	14	11	10	8	*	
zware drinker ⁵	14	17	11		16	12		20	7	10	*	11	17	13	17	14	15	14	*	
cannabis, laatste 12 maanden	23	39	12	*	30	17	*	20	20	35	*	12	32	24	*	17	16	21	23	*
harddrugs, laatste 12 maanden ⁶	15	27	7	*	16	15		20	8	16	*	9	21	15	*	-	10	17	15	*
Ernstige geluidshinder van																				
verkeer op wegen ≤ 50 km/u	10	12	9		11	10		12	8	12		8	11	12		-	-	10	10	
verkeer op wegen > 50 km/u	5	5	4		4	5		4	5	4		5	4	5		-	-	6	5	
treinverkeer	2	<	2		<	2		2	<	<		<	3	<		-	-	2	2	
vliegverkeer	7	5	9	*	6	9		10	4	7		5	5	12	*	-	-	7	7	
brommers/scooters	19	23	17		21	18		23	12	26	*	14	22	22		-	-	20	19	

¹ sociaaleconomische status van 4-cijferig postcodegebied aan de hand van statuscores van het SCP in tertielen

² AGM 2018 was een tussentijds onderzoek met een kleinere steekproef

³ geeft ≥ 3 maanden en/of ≥ 8u mantelzorg per week

⁴ overmatig drinken: gemiddeld meer dan 21 (m) of 14 (v) glazen alcohol per week

⁵ zwaar drinken: minstens 1 dag in de week ≥ 6 (m) of ≥ 4 (v) glazen alcohol

⁶ amfetamine, XTC, LSD, cocaïne, heroïne of GHB

* : significant verschil (p<0,05)

< : aantallen te klein om te presenteren

- : niet beschikbaar

Colofon

GGD Amsterdam, juni 2019

tekst en vormgeving: Henriëtte Dijkshoorn, Johan Werkhoven, Claudia Verhagen, Camiel Wijffels

foto: Edwin van Eis, Fotobank Gemeente Amsterdam

Contact

telefoon: 020 – 555 5495

email: egz@ggd.amsterdam.nl

website: www.ggd.amsterdam.nl